

Samenvatting van het proefschrift

D.E.F.W.M. van Toledo

"From bycatch to target: pathogenesis and clinical implications of the serrated pathway to colorectal cancer"

Promotiedatum: 3 november 2023

Universiteit: Universiteit van Amsterdam

Promotores:

Prof. dr. E. Dekker

Prof. dr. C.J.M. van Noesel

Copromotor:

Dr. J.E.G. Ijspeert

Serrated poliepen zijn voorlopers in één-derde van alle darmkankers. Het opsporen en verwijderen van serrated poliepen tijdens een coloscopie kan darmkanker voorkomen. Echter ontstaan er alsnog darmkankers na een coloscopie (i.e. post-coloscopie darmkanker), veelal doordat serrated poliepen gemist worden. Doordat de kwaadaardige potentie van serrated poliepen recent ontdekt is, heerst er een achterstand in kennis over de relevantie van serrated poliepen en hoe deze poliepen uitgroeien tot darmkanker. Middels klinisch en translationeel onderzoek in dit proefschrift hebben we deze kennis verder uitgebreid.

Onder andere hebben we laten zien dat vergevorderde serrated poliepen een verhoogd risico op darmkanker geven en regelmatig voorkomen binnen het Nederlands bevolkingsonderzoek voor darmkanker. Tevens hebben we aangetoond dat endoscopisten die beter zijn in het opsporen van serrated poliepen ook minder vaak post-coloscopie darmkanker in hun patiënten krijgen. Met gerandomiseerd onderzoek hebben tevens een zelfgemaakte e-learning gevalideerd die endoscopisten significant beter maakt in het opsporen van serrated poliepen ten opzichte van de groep die de e-learning niet maakte. Deze bevindingen tezamen laten zien dat serrated poliepen

relevante poliepen zijn en dat opsporen ervan trainbaar is en van belang is om darmkanker te voorkomen.